

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 552/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Frederikou Birkovou, Strojárska 11/C, Košice, proti postupu Okresného súdu Košice I v konaní sp. zn. 13C/25/2015, rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 13C/25/2015 z 11. júla 2019, rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Co/358/2019 z 1. októbra 2020 a uzneseníu Okresného súdu Košice I č. k. 13C/25/2015 zo 17. februára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich (i) základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd namietaným rozsudkom okresného súdu, (ii) základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) namietaným rozsudkom krajského súdu, (iii) základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) namietaným uznesením okresného súdu, (iv) základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

namietaným postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 13C/25/2015. Tiež navrhuje zrušiť namietané rozhodnutia okresného súdu a namietaný rozsudok krajského súdu, priznať primerané finančné zadosťučinenie 500 eur a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľ sa žalobou doručanou okresnému súdu 20. januára 2015 domáhal ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy proti žalovanej [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná“). Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná vo vlastnoručne písanom liste uviedla nepravdivé a nepodložené tvrdenia na osobu sťažovateľa, údajne, že sťažovateľ (i) psychicky a fyzicky týral svoju nete, (ii) „rozťahoval“ sa v byte jeho sestry, (iii) hrubo a škaredo napadol žalovanú prostredníctvom telefonického rozhovoru a (iv) vyjadroval sa urážlivo na osobu žalovanej používaním nadávok. Z dôvodu, že listom žalovanej bola znížená vážnosť jeho osoby, jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, domáhal sa uloženia povinnosti žalovanej ospravedlniť sa mu za neoprávnený zásah do jeho práva na ochranu osobnosti a zaplatiť mu 1 800 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.

3. Súčasne na Okresnom súde Košice II prebiehalo konanie sp. zn. 41C/173/2007, ktorého predmetom bolo vyporiadanie BSM po rozvode manželstva, ktorými účastníkmi konania boli žalobkyňa [REDAKOVANÉ] (sestra sťažovateľa), zastúpená na základe plnomocenstva sťažovateľom proti žalovanému bývalému manželovi [REDAKOVANÉ]. Sudkyňa predvolala na pojednávanie ako svedka pani [REDAKOVANÉ] (matku bývalého manžela žalobkyne). Pani [REDAKOVANÉ] sa listom doručeným okresnému súdu prioritne ospravedlňovala zo svojej neúčasti na pojednávaní ako svedok, pretože osobná účasť na pojednávaní by ju rozrušila, čo by mohlo mať nepriaznivé následky na jej zdravotný stav, a preto poskytla svoju svedeckú výpoveď písomne. Obsahom listu bolo tvrdenie pani [REDAKOVANÉ], že už vyše 10 rokov trvajú rôzne civilné aj trestné konania týkajúce sa jej syna a vnúcat, ktoré boli spôsobené sťažovateľom a sestrou sťažovateľa. Súdu tiež ozrejmovala skutočnosti týkajúce sa prebiehajúceho konania o vyporiadanie BSM. V závere uviedla, že sťažovateľ a jeho matka ich opakovane atakovali, najmä telefonicky.

4. Okresný súd namietaným rozsudkom z 11. júla 2019 žalobu sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že žalovaná realizovala svoje právo vyjadriť sa k prebiehajúcej konaniu o vyporiadanie BSM, keďže bola predvolaná ako svedkyňa. Žalovaná spolu so svojim ospravedlnením, že sa nezúčastní pojednávania, doručila súdu list, v ktorom vyjadrila svoje subjektívne názory na situáciu v rodine svojho syna. Tiež v ňom poukázala na problematické vzťahy v tejto rodine, vyjadrovala sa ku konaniu o vyporiadanie BSM jej syna a sestry sťažovateľa vo veci garsónky zakúpenej ňou a jej manželom.

5. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa namietaným rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil. Bol toho názoru, že okresný súd vec správne právne posúdil, pretože list, ktorý žalovaná adresovala súdu, realizovala v pozícii svedka, a teda jej výpoveď sa považuje za výkon povinností. Krajský súd tiež uviedol, že pravdivosť výpovede svedka nemožno skúmať v inom občianskoprávnom konaní. Svoj názor podporil rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 30Cdo/2218/2006 z 27. septembra 2006, podľa ktorého o zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde vtedy, ak k nemu došlo v rámci plnenia si právnej povinnosti, ktorú ukladá zákon. K uvedenému je potrebné zaradiť aj výkon svedeckej povinnosti. Krajský súd následne hodnotil intenzitu zásahu listom adresovaným súdu do konania so záverom, že nie je objektívne spôsobilý privediť sťažovateľovi akúkoľvek ujmu. Tiež je nutné zdôrazniť, že prístup do spisového materiálu majú len účastníci konania, preto je zverejnenie listu vylúčené. Keďže medzi sporovými stranami

bolo vyjadrovanie prezentované v liste bežné, nemohol list žalovanej sťažovateľovi privodiť žiadnu ujmu.

6. Proti namietanému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd uznesením č. k. 7Cdo/102/2021 z 30. novembra 2021 konanie o dovolaní sťažovateľa zastavil z dôvodu, že žalovaná v priebehu dovolacieho konania zomrela (12. februára 2021). Uvedená skutočnosť založila stratu jej procesnej subjektivity ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Ak zomrie v priebehu súdneho konania o ochranu osobnosti osoba, ktorá sa mala dopustiť zásahu do osobnostnej sféry oprávnenej fyzickej osoby, musí byť konanie podľa § 63 ods. 1 v spojení s § 438 ods. 1 CSP zastavené. Vzhľadom na povahu veci nemožno v súdnom konaní pokračovať. Právo na zadosťučinenie je úzko späté s fyzickou osobou, ktorá do práva na ochranu osobnosti zasiahla. Satisfakčný účel môže splniť iba zadosťučinenie, ktoré poskytne výlučne sama osoba, ktorá do osobnosti oprávnenej fyzickej osoby zasiahla.

7. Okresný súd po rozhodnutí odvolacieho súdu uznesením z 11. januára 2021 zaviazal sťažovateľa nahradiť žalovanej trovy konania 1 567,46 eur. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorou žiadal okresný súd, aby zmenil výrok o náhrade trov konania. Úmrtie žalovanej má za následok stratu jej procesnej subjektivity ako jednej z procesných podmienok konania, preto podľa súdu neexistuje subjekt, ktorému by neúspešný sťažovateľ mal uhradiť trovy konania. Okresný súd uznesením z 8. februára 2022 zmenil uznesenie okresného súdu z 11. januára 2021 a sťažovateľa nezaviazal na úhradu trov konania.

8. Okresný súd uznesením č. k. 13Csp/25/2015 (správne sp. zn. 13C/25/2015) z 26. augusta 2019 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 120 eur. Sťažovateľ podal sťažnosť, v ktorej namietal výšku súdneho poplatku, pretože podľa jeho tvrdení mal byť vyrubený súdny poplatok vo výške 120 eur znížený o 50 % podľa § 6 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Z dôvodu, že sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku, došlo zo strany súdu k nesprávne vyznačeniu právoplatnosti a vykonateľnosti, preto okresný súd uznesením z 8. februára 2022 na uznesení o vyrubení súdneho poplatku zrušil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti.

9. Okresný súd namietaným uznesením zo 17. februára 2022 zmenil uznesenie o súdnom poplatku a súdny poplatok za odvolanie vyrubil vo výške 60 eur. V odôvodnení uviedol, že sťažovateľovi bol nesprávne vyrubený súdny poplatok za odvolanie, pretože nebolo zohľadnené jeho elektronické podanie. Súdny poplatok mal byť teda vyrubený podľa položky 7b/b sadzobníka súdnych poplatkoch podľa zákona o súdnych poplatkoch a následne suma 120 eur mala byť krátená o 50 % (§ 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch). Namietané uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 18. februára 2022. Podľa registra doložiek právoplatnosti a vykonateľnosti súdnych rozhodnutí namietané uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 8. marca 2022.

10. Ústavný súd sa už zaoberal ústavnou sťažnosťou sťažovateľa, v ktorej namietal päťročnú nečinnosť a nesústredenú činnosť okresného súdu v namietanom konaní (o ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu). Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 324/2020 z 1. decembra 2020 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, prikázal konať okresnému súdu a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania. Z dôvodu, že ústavný súd sťažovateľa za zbytočné prietahy v namietanom konaní neodškodnil, obrátil sa sťažovateľ so sťažnosťou z 25. mája 2021 na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). ESLP priznal sťažovateľovi za zbytočné prietahy v konaní primerané finančné zadostučinenie 2 500 eur (rozsudok ESLP z 21. júla 2021 vo veci Lešťan proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 28012/21).

II.

Argumentácia sťažovateľa

11. Sťažovateľ argumentuje, že namietané rozhodnutia a v nich prezentované názory sú arbitrárne. Tvrdí, že krajský súd v namietanom rozsudku (i) nezohľadnil názor ústavného súdu v otázke posúdenia výkonu práv a povinností žalovanej, (ii) nevykonal dôkaz výsluchom žalovanej, (iii) porušil zásadu dvojinstančnosti konania, (iv) oprel skutkové východiska o nevykonané dôkazy, (v) nedostatočne a vnútorne rozporne odôvodnil svoje rozhodnutie, (vi) porušil práva sťažovateľa na nestranný súd, na rovnosť sporových strán a na účinný prostriedok nápravy, (vii) verejným vyhlásením rozsudku počas núdzového stavu odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, (viii) pri riešení právnej otázky, na ktorej spočívalo rozhodnutie, postupoval svojvoľne a (ix) odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe.

12. Sťažovateľ ohľadom výšky vyrubenej súdneho poplatku za podané odvolanie a nesprávneho procesného postupu týkajúceho sa vyznačenia doložky právoplatnosti a vykonateľnosti namieta, že súd o jeho sťažnosti proti výške vyrubenej súdneho poplatku rozhodne až po rozhodnutí odvolacieho súdu. Následne okresný súd nesprávne vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia okresného súdu o súdnom poplatku v nesprávnej výške v registri doložiek súdnych rozhodnutí a 12. februára 2021 dal okresný súd pokyn, aby sa začalo s vymáhaním pohľadávky. Justičná pokladnica začala od sťažovateľa pohľadávku vymáhať. Sťažovateľ namieta, že v registri súdnych rozhodnutí naďalej figurujú nesprávne údaje.

13. Sťažovateľ okrem iného namieta aj zbytočné prietahy v postupe okresného súdu. Podľa jeho názoru konanie o sťažnosti proti výške súdneho poplatku trvalo viac ako tri roky. Sťažovateľ sťažnosťou z 11. apríla 2021 upozornil predsedu okresného súdu na zbytočné prietahy v konaní. Predseda okresného súdu listom č. k. Spr 36/2021 z 28. júna 2021 vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú. Sťažovateľ sa na krajskom súde domáhal prešetrenia vybavenia sťažnosti okresným súdom, v ktorom krajský súd oznámením č. k. Spr/126/2021 zo 7. septembra 2021 oznámil, že namietanie prešetrenia jeho sťažnosti je neopodstatnené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom okresného súdu:

14. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti namietanému rozsudku okresného súdu podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd namietaným rozsudkom. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vo vzťahu k preskúmanému rozsudku opodstatňuje

uprednostnenie právomoci krajského súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy). Uvedená skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum namietaných porušení rozsudkom okresného súdu, preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v tejto časti ústavnú sťažnosť pre nedostatok vlastnej právomoci odmietol.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu:

15. Sťažovateľ v tejto časti ústavnej sťažnosti namieta porušenie uplatnených práv namietaným rozsudkom krajského súdu, ktorý nesprávne právne posúdil okolností listu žalovanej v konaní o vyporiadanie BSM.

16. V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa je lehota na podanie sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (IV. ÚS 481/2011, I. ÚS 276/2010, III. ÚS 227/2010).

17. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, výklad iných než ústavných predpisov a ich aplikácia sú pri riešení konkrétnych prípadov záležitosťou všeobecných súdov. Ústavnému súdu preto neprislúcha posudzovať zákonnosť vydaných súdnych rozhodnutí za predpokladu, že nimi nebolo porušené ústavou zaručené právo či sloboda. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08).

18. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že namietaný rozsudok krajského súdu nemožno vnímať izolovane od rozhodnutia okresného súdu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 25/06).

19. Z odôvodnenia namietaného rozsudku je zrejmé, ktoré skutkové tvrdenia strán považovali všeobecné súdy za rozhodné pre posúdenie, za akých okolností bol list žalovanej napísaný a doručený súdu v konaní o vyporiadanie BSM. Namietaný rozsudok krajského súdu dáva sťažovateľovi odpoveď na to, že jeho skutkové a právne námietky voči žalovanej nie sú dôvodné. Odôvodnenie namietaného rozsudku dáva odpoveď na všetky podstatné tvrdenia a námietky sťažovateľa.

20. Ústavný súd nepreliada, že napadnuté konanie nemá majetkovú povahu, ale že išlo o osobnostný spor, v ktorom mala nezastupiteľné miesto osoba, ktorá mala do osobnostnej sféry sťažovateľa neoprávnene zasiahnuť. Najvyšší súd dovolacie konanie zastavil, pretože počas konania došlo k úmrtiu žalovanej. Právo na ochranu osobnosti ako právo nemajetkovej povahy (rýdzo osobnej povahy) zaniká smrťou fyzickej osoby (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Teda neprechádza smrťou fyzickej osoby a dedičov a nestáva sa predmetom dedenia. Podľa ustanovení CSP strata procesnej subjektivity neumožňuje súdom pokračovať v konaní najmä preto, že práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, neprechádzajú na právnych nástupcov (§ 63 ods. 1 CSP). Strata procesnej subjektivity má za následok stratu spôsobilosti na práva a povinnosti (právnej subjektivity).

21. Ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa neodôvodňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, pretože sú v okolnostiach prípadu zjavne neopodstatnené. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť namietaného rozsudku. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. Keďže je tomu tak aj v tomto prípade, ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu namietaným uznesením okresného súdu zo 17. februára 2022:

22. Podstatou ústavnej sťažnosti v tejto časti je nesúhlas sťažovateľa s výškou vyrubenej súdnej poplatku za odvolacie konanie a nesprávne vyznačenie doložky právoplatnosti tohto rozhodnutia.

23. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

24. Sťažovateľovi treba dať za pravdu, že uznesením okresného súdu z 26. augusta 2019 bol nesprávne vyrubený súdny poplatok za odvolanie vo výške 120 eur. Súd nezohľadnil skutočnosť, že sťažovateľovo podanie bolo elektronické, preto sa mal súdny poplatok krátiť o 50 % (§ 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch). Súdny poplatok mal byť správne vyrubený podľa položky 7b/b sadzovníka súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch (66 eur + 54 eur, čo je 3 % zo sumy 1 800 eur, ktorá predstavuje uplatnenú nemajetkovú ujmu). Následne suma vo výške 120 eur mala byť krátená o 50 %. Výsledná suma súdneho poplatku za elektronické podanie (odvolanie) je 60 eur. Po preskúmaní veci sťažnostným súdom bolo namietaným uznesením uznesenie okresného súdu z 26. augusta 2019 zmenené.

25. Ústavný súd reflektoval procesné pochybenia okresného súdu (nesprávne vyznačenie právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia okresného súdu z 26. augusta 2019 a nesprávne vyrubený súdny poplatok vo výške 120 eur), avšak tie boli pred podaním ústavnej sťažnosti zo strany okresného súdu namietaným uznesením odstránené a namietané porušenie uplatnených práv nedosahovalo takú intenzitu, aby mohol ústavný súd vysloviť ich porušenie. Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 13C/25/2015:

26. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/20).

27. Ústavný súd už rozhodol, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde predstavuje tzv. „iný zásah“ (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Podstatou, účelom a cieľom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (rozsudok ESĽP z 3. marca 2009 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05).

28. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde je lehota na podanie ústavnej sťažnosti dva mesiace od upovedomia o inom zásahu. Vec sťažovateľa bola na všetkých súdnych inštanciách, pričom najvyšší súd uznesením č. k. 7Cdo/102/2021 z 30. novembra 2021 dovolanie zastavil z dôvodu úmrtia žalovanej. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 13. januára 2022. Je tak zrejmé, že sťažovateľ ústavnou sťažnosťou podanou po právoplatne skončenom konaní (krajský súd ako odvolací súd rozhodol 1. októbra 2020) zbytočné prietahy vo veci samej namietol oneskorene.

29. Na okresnom súde prebiehalo sťažnostné konanie ohľadom výšky vyrubeného súdneho poplatku za odvolanie. Okresný súd namietaným uznesením zo 17. februára 2022 zmenil uznesenie okresného súdu z 26. augusta 2019 a sťažovateľa zaviazal na úhradu súdneho poplatku v už správnej výške 60 eur. Podľa registra doložiek právoplatnosti a vykonateľnosti súdnych rozhodnutí namietané uznesenie nadobudlo právoplatnosť 8. marca 2022. Z uvedeného je zrejmé, že ústavná sťažnosť je aj v tejto časti podaná oneskorene po právoplatnom skončení veci. Ústavný

súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Peter Straka
predseda senátu